

REDACȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an ..... 20 cor.
pe 1/2 an ..... 10 cor.
pe 1/4 an ..... 5 cor.
pe o lună ..... 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscrise ne se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

INSERTIUNILE:

de un gr. garson: prima dată la
hozi; a doua oară la hozi; a 3-a
oară 3 h. de fiecare publicitate.

Atât abonamentele, cât și inserțiile
sunt să se plătească în Arad.

Telefon pentru oraș și comitate

Scrisori notificate nu se primesc

În fața alegerilor.

Am fost și vom rămâne aderenți ai politicele de activitate.

Dacă am aprobat însă și ne-am luat partea din luptele electorale dela Dobra, Nădlac și Pecica, asta nu însemnează că în fața alegerilor generale am propovădui lupta la întâmplare și am consimțit să mergem care cum poate, de capul său, fără o comandă unitară și fără altă ținută de cât ca ici ori colo să se aleagă unul ori altul deputat.

Nu, nu astfel înțelegem inaugurarea politicele de activitate.

Eată de ce se impune o explicație pe cât de sinceră, pe atât de hotărâtă.

Am aprobat și am dat concursul nostru la alegerea dela Dobra. Trebuia să se rupă odată gheața, trebuia să se dea dovadă hărniciei, priceperii și disciplinii poporului, masei de alegători. Incercarea chiar dacă nu reușea, n'avea să angajeze poporul român din statul ungar, ci era vorba de eșecul și indisciplina unui singur om ori a unui singur cerc electoral, luându-și, bine înțeles, partea de răspundere toți câți într'un fel ori altul au colaborat la săvârșirea actului electoral.

Aceeași ținută s'a urmărit și prin campaniile electorale dela Nădlac și dela Pecica.

S'a dovedit până și pentru cei mai pesimiști că țărâtimea noastră e trează, plină de însufletire și în lupta națională gata a și face datoria.

Odată demonstrate toate acestea, rămâne a se dovedi cumințenia și mărimea de suflet a frunțașilor.

S'a împlinit vremea să se facă și asta.

Suntem în ajunul alegerilor generale.

Felul cum se va porni lupta electorală, elanul pe care-l va și produce și succesul la care va ajunge, vor fi tot atâtea criterii pentru a se aduce judecată în privința asta.

Din parte-ne ținem să precizăm următoarele.

Ne angajăm și luăm răspundere numai pentru o luptă pornită în deplină înțelegere de toți câți sunt activiști. Trebuie să știm ce facem, și toți la fel să purcedem și știind unit de altii, determinând anume proceduri și solidarizându-ne în vederea eventualelor piedeci ori obiecțiuni ce se pot ivi.

De aceea ținem ca îndată ce s'a decretat dizolvarea Dietei, este neapărat trebuincios a se convoca o conferință fie chiar numai confidențială a tuturor celor cari sunt gata a se angaja pentru activitate. În conferință să se redigeze un apel către popor, arătându-i motivele însemnate care ne îndeamnă a rupe cu pasivitatea. Să se pună în vedere felul ce-l urmărim, să se arate mijloacele de luptă; pe scurt, un apel care

să fie așa zicând iconă a prezentului și aspirațiilor noastre privitoare la viitor d'așezăm să le cuprindă.

Bine înțeles, am preferi o conferință națională, ca cele din trecut, dar nu credem că s'ar permite, după cum nu știm nici despre onor. comitet național că ar fi luat măsură cel puțin pentru convocarea conferinței. Ținerea ei și așa nu o poate garanta.

Și bine înțeles: totul în cadrul partidului național să se petreacă. Nimeni, cu dela sine putere, să nu se atingă de programul partidului, ci dacă există curent de schimbare a programului, după cum indicase în epistola sa distinsul naționalist Dr. I. Mihu, apoi asupra schimbărilor de făcut să cadă de acord cel puțin cei cari se declară pentru activitatea parlamentară. Altfel permițându-și fiecare să schimbe ce vrea din program, s'ar naște o confuzie păgubitoare întreg neamului românesc, deoarece-ce am da spectacolul nu a unor luptători strinși într'un partid, ci a unor inconștienți cari deschid spărturi adversarului asediator.

Față de o eventuală obiecțiune că programul numai conferință națională este în drept a-l schimba, răspundem: Nu-i așa! Vremea trece, situațiunile se schimbă, trebuințele și aspirațiunile cresc. Programul nefiind dogmă, are să se conformeze și el vremurilor și dacă poporul primește schimbarea propusă și pe aceasta basă intră în lupta

Cele patru temperamente.

— Schiță humoristică. —

Cholericul.

(Fine).

„Paulino — Paulino-o-o! Trebuie să plec deseară la București! Da unde ești? Iute, iute, dacă vrem să fim cu toate gata la timp, trebuie să ne grăbim!”

„Până de seară, este încă destulă vreme — dragă bărbate!”

„Destulă vreme? Adecă ce-ți închipuți tu, despre o asemenea călătorie? Bucureștiul e departe, ai înțeles? Și câte lucruri trebuie să iau cu mine! Mă cuprind ametele, când mă gândesc numai la ele. Cum le vom putea împacheta pe toate într'un timp așa de scurt! Mai ai încă să-mi coși un nasture la haina mea cea neagră Paulino!”

„Da, da, îl voi coase.”

„Și să-mi calci cămășile, să cauți cadou pentru Ana, să-l i-ai cu mine. Berta să meargă la pantofar să-mi aducă ghetetele, George să-mi aducă o carte de curs, dar iute. La draci, de unde voi avea acum un giamantan? Al meu e stricat! Paulino, Paulino! (Paulina ieșise.) Se'nțelege, dacă ai lipsă de femeie, nici odată n-o ai în apropiere! Unde ești iară?”

„Am fost să —”

„Ași ce, ai timp destul le poți face toate — dar n'am giamantan, Paulino!”

„Vom împrumuta iarăși, dela văru Costică!”

„Să-l aducă George, imediat. Mi-ai cusut nasturile?”

„Încă nu — Doamne, Doamne, e timpul suprem: Berta să-mi aducă țigări — însă nu s'a rentors tândala aceia de fată?”

„Nici nu s'a dus încă, trebuie să se îmbrace mai întâi!”

Di Spulberean se infurie ca un leu. „Tunete și trăsnete, a înnebunit? Las că-i voi iuți eu pașii, leneșe ce este. . . Asemenea idioți! Să pierd eu din cauza asta trenu! Sta! și tu aici, și să caști gura la lună, în loc să faci ceva? Unde este Olga noastră, nu-ți poate ajuta?”

„Ea își face lecțiile!”

„Pentru asta mai e timp destul — să-mi aducă țigări. Unde vrei să te duci ear, Paulino? Nu poți să mai aștepti până îmi gat vorba? S'au te-ai simțit ofensată, stimată doamnă?”

„Dar mă duc să spun Olgei —”

Paulina ieși în grabă, Berta intră.

„Da ce-i, nu-ți poți mișca picioarele mai repede? Ghetetele, ghetetele, unde sunt ghetetele mele?”

„Numai peste un ceas vor fi gata —”

„Ce? Infamul acela de cărtitor bătrîn, cu picioare strimbe — i-ași smulge părul tot fir de fir! M'ași fi mirat să se țină de vorbă, măgaru

ăla. S'apoi se miră că nu-l merge bine cu meseria. Să-mi mai vie încă ștregarii. — Na, ce te sgâești așa la mine? Pleacă ear la el și așteaptă acolo până le gată!”

Berta să duse eară.

„Paulino, Paulino, unde n'aiba îmi sunt chibritele? Ah, tândalele astea de femeie — așa-i, le am în buzunar. Încă n'a venit George cu giamantanul? George, mă trântorule ce ești, unde-i giamantanul?”

„Am adus mai întâi cartea de curs, D-le Spulberean”, răspunse elevul cu sinceritate.

„Cartea de curs! Și asta o spune — mojiu cu fața lui de hăbăuc — giamantanul îmi este mai de lipsă, mă prostule, nu-mi pot împacheta lucrurile în cartea de curs! Hai, cară-te zăpăcitu, giamantanu, giamantanu, ai înțeles?” îi răcnii ca un leu infuriat.

George să depărtă în grabă. După o jumătate de oră, apără Berta cu ghetetele.

„Ei, în fine — și încă nu's curățite? Ce-i asta?”

„N'am voit s'aștept mai mult, fiindcă Dumneata —”

„Ce, adecă ai stat de povești? Hahahaha, asta-i simț de datorie! Și încă să mai plătești pentru asta! Se vede că nu ești cu mințile acasă, Berta!”

„D'apoi D-ta mi-ai poruncit —”

„Ce, eu? Ce-ți umblă gura, gâscă proastă ce ești? Na, asemenea oameni, ș'apoi mai pretind

Sirolin

Cei mai excelenți profesori și medici îl recomandă ca remediu cu efect

contra morburilor de plumăni, afecțiunilor organelor de respirație, precum: bronhită cronică, tusă convulsivă, și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze asudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copil. În farmacii să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

277

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvețera).

electorală, nimeni nu poate pretinde o mai autorizată consimțire. Mai ales când știm că nu ni-se îngăduie conferența națională.

Socotim anume, că preocuparea noastră a tuturor trebuie să fie a ne prezenta bine atât poporului cât și în fața Ungurilor. Deși sunt adică vre-o 50 cercuri cu majoritate românească, totuși cine poate garanta că măcar a treia parte din ele vor alege Român naționalist? Dacă se vor cuncta însă în toate părțile, și în lupta ce se va desfășura va ieși la iveală o organizare strânsă și o procedură unitară, ori-care ar fi rezultatul alegerilor, vom impune în fața adversarilor, ear poporul chiar dacă nu va fi învins la vot, în suflet va rămâne mângăiat văzînd pe fruntași încheși și simțînd buna lor înțelegere și însuflețire.

Eată de ce nu admitem candidări răslețe, ci stăruim ca dintr'un sfat frătesc să se pună toate la cale. Lupta să prezinte o cohesiune și să nu facă efectul că am pornit — la întâmplare!

Cum să se pună la cale înțelegerea tuturor activiștilor, nu e chestie de publicitate, ci cade în sarcina celor cari stau la conducerea treburilor naționale.

Criza ministerială în România. În urma demisiilor preșidenților M. Pherekide, D. Protopopescu și V. Morțun, se știe, s'a produs o situație care a îndemnat să demisioneze și pe domni ministri I. Brătianu și V. Lascar. Pe Joul se credea că afacerea va fi rezolvată prin numirea a doi titulari la departamentele de externe și interne. În vederea aceasta de Luni până Joul nici nu s'a ținut ședințe în Cameră și Senat.

Se scrie acum că situația s'a agravat încă: au mai demisionat ministri Costinescu, Stoicescu și Porumbaru, așa că în ședința de Joi a Senatului dl prim ministru a declarat că *întreg guvernul și-a prezentat M. Sale demisia.*

înbunătățire — Paulino, Paulino! Nu mi-ai reparat geanta, cu toate că ți-am spus-o încă de aseară. — Na, ce mai vrei, Berta, n-ai nimic de lucru — monstrule?”

„Eu nu sunt monstru, asta n'o sufer să mi-să zică”, răspuse fata răstit.

„Ce? Nesupunere? Dacă mai răspunzi un cuvânt, te dau dracului.”

„Nu sufer —”.

„Cară-te, imediat! Te sdrobesc, nămilă ce ești! La moment ai să părăsești casa! Îți vei căpăta plata până la finea cuartalului, numai să nu te mai văd în ochi!”

Paulina să repezi înlăuntru.

„Da Iulie, pentru D-zeu, ce-i cu tine?”

„Ah ce, doar nu's butuc să se taie lemne pe mine! — Da dobitocu acela, nu mi-a adus încă giamantanu? Doamne, Dumnezeu, deja douăsprezece ore —” să trînti obosit pe un scaun, „mă topesc, mă topesc!”

• Toată înaintea de prânz, dl Spulberean alerga înfuriat prin casă, când colo, când dincolo — nevestă-sa plîngea, Berta urla în bucătărie, George trîmurînd alerga în toate părțile, Olga era amenințată cu trei palmi — până și cea mai tinără vlăstară a familie — Gogu cel de șase ani — fu împins cu brutalitate, strigându-i: „Pei din cale, clocitură!”

Cu cât să apropia ceasul despărțirii, dl Spulberean devenea cu atât mai rabiatic, abia mai găfăia, ochii îi erau înflăcărați. „Paulino, Paulino!” să auzea vocea lui răgușită de atâtea strigăte. „Unde-mi este guleru. Nu voi fi gata, nu voi fi gata! Unde dracu este tabachera? D-zeul meu, încă o oră, și câte îmi mai trebuie!”

Convocare.

Subscrișiți convocăm pe delegații români ai cercurilor electorale la

Conferență electorală

pe ziua de 10 Ianuarie n. 1905 la orele 10 înainte de amiază în orașul Sibiu în sala cea mare dela hotelul »Impăratul Romanilor«.

ORDINEA DE ZI:

1. Luarea unei rezoluțiuni asupra situației politice.
  2. Alegerea comitetului electoral executiv.
  3. Propuneri.
- Cluj, 29 Decembre 1904.

George Pop de Băsești.

Dr. Vasilie Lucacu.

Convocarea de mai sus am primit-o după ce am scris articolul nostru de fond. Se înțelege că în urma acestui pas al celor doi fruntași stimați în toate cercurile românești, *procedura* de urmat propusă de noi este susceptibilă de schimbare. Principiile desfășurate le vom susține însă și în sinul conferinței pe care o salutăm cu căldură și ne place a crede că ea va contribui la lămurirea multor lucruri în sinul partidului național român.

SITUAȚIA POLITICĂ.

— *Fusionarea opozițiilor. Nouile alegeri.* —

Mai zilele trecute Szemere Attila, cunoscutul magnat și deputat, a dat un prânz la care au participat toți șefii opoziționali. La masă între păhare, s'au schimbat tot felul de toasturi și opoziționali de diferite partide au sincerizat unii cu alții. După acest prânz se vorbise apoi că Apponyi ar fi dispus să fusioneze cu kossuthiștii. „Budapesti Hirlap” de ieri confirmă acest svon și nu află nimic ciudat în schimbarea la față a contelui Apponyi. Din contră: zice că după lovitura ce Tisza a dat constituției și parlamentului Apponyi nici nu poate să facă altceva, de cat să intre în partidul kossuthist întemeiat pe principii de drept public.

Știri sosite astă noapte din Budapesta d'asemeni spun că într'adevăr. fusina apopnyis-

tilor cu kossuthiștii e aproape fapt implinit. Ba vor intra în partidul kossuthist și contele Károlyi István, precum și câți-va poporali mai sanguinici.

Întrearea formală s'ar face după ce s'a citit în parlament autograful prea înalt de dizolvare.

Și opoziția și guvernul se prepară de altfel în vederea alegerilor, cari, e sigur, vor fi nu se poate mai înverșunate. Îndeosebi în cercurile unde candidează matadorii opoziției, de care guvernul ar voi să curețe parlamentul. Se fac tot felul de combinații și se aduc în circulație și nume românești — guvernamentale. În cercuri românești guvernul ar voi să învingă adică pe unii kossuthiști punând candidați — români. Noi credem însă ca atunci când e vorba ca partidul național să intre în luptă, nu se vor găsi Români cu legături în acest partid care să facă jocul stăpânirii.

DIN ROMANIA.

Pentru țărani. Ministerul de interne a mai cumpărat 170 vagoane de grâu și 11 vagoane de porumb. Din care a fost distribuită satenilor aflați în lipsă, următoarea cantitate de cereale: 34 vagoane în județul Romanați, 8 în Dimbovița, 40 în Olt, 35 în Teleorman și 3 în Tutova

Cantitatea de cereale acordată până acum de ministerul de interne, este de 5.127 1/2 vagoane. Din această cantitate au fost deja distribuite 1.940 1/2 vagoane la 78.462 capi de familie, din 554 comune.

Numărul total al celor lipsiți de hrană era de 232.531 capi de familie, împărțiți în 1558 comune din 26 județe.

Cantitatea totală de cereale, necesară pentru îndestularea acestor familii, trece de nouă mii vagoane.

Întreaga această cantitate va fi distribuită până la 1 Martie 1905.

Proiectul de buget al direcțiunii generale a C. F. R. a fost aprobat de conziliul de ministrii.

Acest proiect de buget se grupează astfel:

La venituri 58.518.900 lei repartizați în modul următor: 54.650.000 lei din exploatarea C. F. R.; 1,378.000 lei din exploatarea docurilor și 2,490.900 lei din exploatarea serviciului maritim român.

La cheltuieli 40.545.650 lei repartizați în următorul mod: 35,898.600 lei pentru exploatarea C. F. R., 505.116 lei pentru furnizarea traverselor de lag, 828.802 lei pentru exploa-

Melancolicul.

Doctorul Emanuel Mohorean, palid și cu mâna tremurîndă, luă telegrama.

„Ah, Doamne! Amalio, iubita mea nevestă, ce să va fi întâmplat? Ah, cum îmi palpită inima! Sigur, ear vre-o nenorocire îngrozitoare!”

„Probabil că nu, bărbățele. Desfă-o mai în-tâi, poate va fi o comandă.”

„Desfă-o tu, Amalio — eu — eu nu pot. Așteaptă un moment, până mă așez — așa — ce —”.

„Este dela ginerele nostru: Vino imediat, afaceri importante, Nicu.”

„Afaceri importante? Vino imediat? Ah, Doamne, copila noastră va fi bolnavă, sau chiar moartă!”

„Cine o zice asta papa, despre așa ceva nu stă nimic.”

„Presimt că este moartă! Da, ni-s'a răpit iubita noastră Adela — o simt! Așa de timpuriu și departe de patrie, pe când buclele blonde ale juneței îi încărcau încă fața.”

„Dacă ar fi așa, sigur că ar fi amintit ceva Nicu.”

„O, el este prea gingaș — bagă de seamă, în curînd va urma o a doua telegramă, în care ne va desluși. Prin asta vrea numai să ne pregătească.”

Doctorul Emanuel Mohorean, să răzîmă oftînd de scaunul său. „Toate nenorocirile vin asupra capului nostru!” să jeluia el cu privirea pironită. „Suntem predestinați — oh săracii de noi!”

Cărțile de lectură, buretele de spălat, pieptin, perie, oglindă — mi-ai pus trei luminări de stearin, la caz dacă nu pot dormi noaptea? Trăgătoarea de ghetă, încă nu-i pachetată — George să-mi aducă cărți postale și mărci, ca să pot scrie întot momentul. Acum lipsesc, cerneală, penă, creion, o pălărie de rezervă, perie, de haine, o păreche de bretele — la caz dacă să rup cele am — unde sunt ochelarii mei? Gogu, ștregariu ăla, mi i-a —

„Uite-i aci papa.”

„Cine i-a pus acolo? Îți vine să 'nebunești, nu alta! — Unde ai batistele? — Nu voi uita nimic? Cărnăței Paulino, cărnăței — binoclu — țigările sunt încă aci, unde-i o sticlă cu vin de Oporto? — Încă o cutie de Svedia, Berta, mi de draci — cât timp mai durează asta? Fii bună și-ți mai unge roatele!”

În fine, dl Spulberean să așeză în trăsura și plecă spre gară. Totul era gata, geamantanul lângă el, și-și mai rămase atîta timp, încât a trebuit să aștepte trei sferturi de oră, până la plecarea trenului. Pe încetul, fruntea i-să netezi, clipirea ochilor deveni mai domoală, și în cele din urmă, o lacrimă să ivi în ei.

„Ei, copii, nu-mi luați în nume de rău, enervarea la o asemenea tură — nu plînge, Goguțule, că îți voi aduce un cal mare și frumos. Vino 'ncoaci Olga, să te sărut — ei, Berta, n'am făcut-o din răutate — eată aci două coroane — și tu George, ia coroana asta, și făți o seară veselă. — Nu ești supărată pe mine, nevestă? Afurisitu ăsta de harțag — ei, ce să-i faci, nervositatea, fatala nervositate!”

tarea docurilor și lei 3,313.132 pentru exploatarea serviciului maritim.

Excedentul prevăzut este de 17.973.250 lei.

Scăzând din acest excedent suma de 273.250 lei, adică jumătate la sută din venitul brut, pentru fondul de rezervă, — rămâne un excedent de 17.700.000 lei, prevăzut pentru viitorul exercițiu.

Din străinătate.

230 milioane în fondul mării. Crucişătorul chinez „Hei-Ti“ care fu trimis acum un an cu o parte din cheltuielile de războiu pe care China trebuie să le plătească Japoniei în urma păcii din 1894, a suferit naufragiul lângă insulele Elliot și s'a scufundat cu întreaga încărcătură care s'ar ridica la 230 milioane yen. După ce mai multe încercări de a ridica vasul nu izbutiră, consulul danez din Şang-hai a format o societate cu scop de a scoate acea comoară. S'a cumpărat un vapor „Industria“ și s'a angajat echipagiul în Suedia precum și trei scufundări.

La 24 Octombrie vaporul sosi pe locul unde „Hei-Ti“ se scufundă. Acesta dăduse cu partea dinainte de o stâncă și era înțepenit într'un unghi de 45 grade pe fund, așa că se vedeau numai cele două coșuri și catargele.

La sosire vaporul „Industria“ fu primit în mod solemn de un crucişător chinez ca cel scufundat. Acest încrucișător va îngriji de cărbuni și proviziuni și va apăra vaporul.

Primele încercări au dat rezultate bune în timp de trei zile s'au scos opt lazi cu aur și un tun de 14 tone. După aceasta vaporul a plecat la Şang-hai pentru a fi reparat înainte de a continua.

Societatea vaporului „Industria“ speră a utiliza vaporul acesta mai târziu la scoaterea vaselor scufundate în luptele navale din războiul actual. Societatea primește 2 jum. milioane pentru scoaterea vaporului „Hei-Ti“.

Contrabanda la Port-Arthur. Dacă generalul Stoessel ar putea căpăta cu tot atâta înlesnire întâriri și munițiuni precum capătă cu toată blocada proviziuni, cetatea Port-Arthur n'ar putea fi luată nici odată.

Scrisori sosite la Petersburg arată, că până acum japonezii n'au reușit să impedeze intrarea de corăbii cu proviziuni. Atât vapoare cât și sute de jonci chinezești au intrat dela Februarie încoace în port.

„Blocada e o fabulă“ scrie un locotenent Kuznetsov într'o scrisoare trimisă în Octombrie din Port-Arthur. În primele zile ale acestei luni au sosit patru jonci și un vapor mic din Ci-fu.

„Nu fi nebun, din contră vei avea să te bucuri. Sigur vei fi devenit tată-moș, și nimic mai mult“.

Doctorul oftă adinc. „Serman, mic și nefeicit verme! Ah, cum te compătinesc! O lume plină de suferință, îți stă nainte! Mai bine nu te-ai fi născut“.

„Trebuie să plecăm îndată, Emanuel — gata-te“.

„Dar, Amalio“.

„Ah, ce păcat, tocmai acum începe a ploua“.

„Natural! Adecă, pentru-ce n'ar ploa? Fiind-că călătoresc eu, eu — ha-ha-ha“!

„Ce nebunie, sigur că sute și mii de oameni, vor face astăzi același lucru“.

„Așa dară, sermanii trebuie să sufere din cauza mea — nenorocul meu cade asupra lor“!

„Ah, ce prost, tocmai azi să joacă în teatru „Regele Lear“, atât de mult doriam să vezi piesa aceasta“.

Doctorul Mohorean rise cu amărăciune. „Soarte, soarte“!

„A trebuit să se întâmple tocmai așa“!

„Și asta te miră, Amalio? Încă tot nu te-ai convins că — ori ce bine, sub mâinile mele, să schimbă în rău? Și că natura, întâmplarea, soarta, norocul, toate sunt în contra mea și voiesc să-mi facă rău“?

„Ași, dute ncolo, ești un pesimist... dar grăbește-te“.

„Să iau toate paralele cu mine? Și hărțile de valoare“?

„Nu-l de lipsă. Lasă-le acolo unde sunt“.

Pe ultima joncă se află Meilncov care a avut o aventură emoționantă. Un contra torpilor japonez a mers în cea mai mare grabă contra sa, și a tras asupra lui. Dar de odată s'a oprit. Se vede că mașinile s'au stricat.

Setea chinezilor e nemărginită și prețurile mari ce li-se dau pentru proviziuni tentează pe mulți comercianți mici, așa că ei încearcă cu riscul de a fi prinși.

Un ofițer de marină a scăpat ca prin urechile acului de japonezi, pe când se ducea și venea între Port-Arthur și Ci-fu, de oare-ce japonezii au surprins cele două jonci cu care mergea. Când japonezii au descins pe prima joncă, se născu un tumult grozav. Chinezii s'au opus, s'au auzit focuri de revolver. Am văzut cum jonca s'a plecat pe o parte și s'a scufundat. Toți chinezii s'au înecat. Veni rîndul nostru. Se făcu întunec și contra torpilor nu se vedea bine. De odată căzu peste noi o grindină de proiectile mici. Otgoanele fură tăiate și pânza căzu, cu care ocazie un chinez căzu în apă. Contra torpilor se îndreptă direct asupra noastră. O granată căzu pe pânză, sări apoi în sus și omori un chinez, o bucată îmi rănî degetul gros. Atenția noastră era așa îndreptată asupra contra torpilor încât nici nu priveam la port. Deodată japonezii înceară focul. Era întuneric, dar la intrarea dela Port-Arthur recunoscurăm două pete negre și apoi un al treilea. Auzirăm trăsind și observăm o mare explozie pe contratorpilorul japonez. Apoi vasul plecă foarte repede și după zece minute jonca noastră fu trasă în port cu încărcătura sa de orez. Chinezii cerură 1000 de ruble pentru orez și despăgubire pentru trei oameni morți.

Un ofițer anume Neprakin descrie cum Rușii au scufundat din eroare o joncă amică. Fiind că Japonezii nu pot prinde toate vasele care înfrâng blocada, ei întrebunțează o stratagemă. Își procură cartea de signale care servă joncelor pentru a corespunde cu autoritățile cetății și trimit o joncă proprie cu semnalul „amică“ în Port. În realitate jonca era încărcată cu explozibile. Ea a făcut însă explozie înainte de a ajunge la destinație. Această întâmplare a făcut pe Ruși atenți. Ei au schimbat semnalele. După câte-va zile s'a apropiat o joncă cu adevărat amică având proviziuni. Ea a dat semnele false, forturile au deschis focul și au scufundat-o. Pe bord se afla un ofițer rus care a înțotat până la mal. Echipagiul chinez însă a pierit.

Publicul rusesc și marele Duce Alexis. La Petersburg circulă fel de fel de zvonuri asupra disgrăției marelui duce Alexis, de care se ocupă mult ziarele.

Inregistrăm unul din ele:

„Din parte-mi. — Până când ne vom re-ntoarce, le vor fura, sau vor fi arse, căci simt că se va isca un foc“.

„Cine se va gândi la așa ceva“?

„Am o presimțire. Apoi să va zice că noi am dat foc, și ca să abatem ori-ce presupunere, am plecat de acasă. O, cerule, nu voi putea suporta pierderea libertății; voi muri în temniță“!

„Nu mai vorbi așa, fiul nostru Paul, cu nevastă-sa și cu copiii lor, vor rămânea aci“.

„Copiii să vor juca cu chibrite și nenorocirea e gata, Amalio“!

Ceasul plecării e aci, merge să-și ia rămas bun. Cu față tristă, dureroasă, sta dl Dr. Mohorean, înconjurat de ai săi. „Rămâneți cu bine, rămâneți cu bine! Dumnezeu să vă binecuvinte, pe toți! Dee, ca soarta să fie îndurătoare față de voi“!

„Dar tată, faci ca și când ai pleca la polul nordic“.

„Ce crezi tu, o călătorie la București, este numai așa o jucărie de copii? Pe așa un timp, când să ciocnesc atâtea trenuri“?

„Multe? Ah, asta nu-î așa rău“!

„Posibil, însă cu trenul, cu care voi pleca eu, sigur să va întâmpla vre-o nenorocire — n'ar fi trebuit să...“

„Dar tată, le vezi toate prea negre. La revedere, veselă revedere“!

„La revedere? Copii rămâneți cu bine! Presimt, că nu ne vom mai revedea. În fine implinească-se ce-î scris“.

Traducere de: Eugenia Pinciu.

Maî acum câte-va zile marele Duce asista într'o loje, la una din reprezentațiile teatrale. Într'o loje învecinată cu cea a Ducelui, se afla o femeie iubită de marele Duce, d-ra B. De abia zărise publicul pe această damă, strălucitoare de bijuterii, mătăsuri și dantele, când se auzi strigând din toate părțile: „Dă înapoi paralele! toate acestea au fost plătite cu banii flotei“!

Premii pentru copii. Administrația căi ferate Paris-Lyon-Mediterranée din Franța a acordat impiegaților săi o sporire de salar la nașterea fiecărui copil sau la adoptarea unui copil. Sporul se prezintă astfel: 30 franci pentru trei copii, 80 franci pentru patru copii, 150 de fr. pentru 5 copii, 220 pentru 6 copii, 350 franci pentru 7 copii, 480 franci pentru 8 copii, 630 franci pentru 9 copii.

Războiul ruso-japonez.

Togo și Kamimura în Tokio.

Londra, 31 Dec. Admirali Togo și Kamimura, ale căror flote s'au achitat atât de victorios de sarcina ce li-s'a dat în război, au sosit ieri în capitala Japoniei, chemați de Micado, unde au fost primiți cu însuflețire și ovațiuni. Insuși curtea imperială, înconjurată de toți dignitarii statului, i-a așteptat la gară. Un public imens i-a salutat și scenele de însuflețire nu se pot descrie. Au fost duși în triumf până la ministerul de marină. De aici, tot în trăsura imperială, s'au dus la palat. Întreg orașul e pavoazat și aclamările de «banzai» nu mai conținesc.

„Kattowitz Zeitung“ află din Kutno, orașel la granița dintre Rusia și Polonia, că se petrec scene nespuse de crude și de selbatece cu prilejul chemării sub steaguri a rezerviștilor. Se fac adevărate vinători în potriva femeilor și după ce le prind le bat până la moarte. Nu cruță nici pe cei mai pacinici cetățeni. Pe mulți i-au scos de păr de prin case și i-au bătut neomeneste. Nacelnicul ținutului și căpitanul strajei lucrează chiar cu mâinile lor, bătând, brâncind și trăgând de păr femeii slabe. Vedeai grupe de câte 10—15 soldați armați cu bice bătând o singură femeie până ce o lăsau fără simțire jos. Una a rămas chiar moartă, multe au fost greu rănite și duse în spitale. În închisoare au dus 50 de femei, unde le-au bătut fără milă. Intre acestea era și o fată invinuită că ar fi împărțit manifeste socialiste. Pe aceasta au măcelărit-o îngrozitor. Lângă Myslowitz au fost prinși la granițe 8 dezertori, i-au dus la Petrikau, unde vor fi împușcați, căci, de oare-ce primiseră porunca de plecare, se socot ca fugiți din fața dușmanului.

Starea financiară a guvernului rusesc e deznădejduită. În casele statului lipsește aurul. Lipsa de bani e așa de mare încât statul caută să vinză calea ferată a Vistulei. Sub presidenția baronului Kronenberg s'a ținut în Varșovia un consiliu de bancheri, s'au arătat gata a lua în arendă această cale ferată pe 15 ani și a da înainte 60 de milioane de ruble.

Din Petersburg s'a desmintit vestea, dar ziarele polone afirmă că e adevărată. Că e lipsă de bani se vede de pe porunca dată la graniți să se ia vamă dela ori-ce lucruri aduc călătorii ce se întorc din Europa, chiar dacă după lege și regulamente acele lucruri sunt scutite. Administrația financiară a hotărât urcarea patentelor cu 33%. Se vor urca tarifele la căile ferate și la pașapoartele pentru străinătate. Ministerul instrucției face pe anul 1805 economii dela lefurile învățăminturilor și dela material, în valoare de 409.717 ruble. Dar mântuirea o vâd financiarii ruși tot numai în emiterea secretă de hârtie monedă și în împrumutul făcut în străinătate. Împrumutul l'ar face cu plăcere bancherii, căci li se dă comision 50—60 de milioane de ruble, dar mai greu e de făcut de public să deschiză pungile. Iată de ce politica lui Sviatopolk Mirski e o manoperă de bursă.

APELI

Făcăm un călduros apel către toți abonenții, cititorii și binevoitorii ziarului nostru să grăbească pe d'oparte cu reînnoirea abonamentului, ca astfel trimiterea ziarului să nu fie întreruptă (vom trimite adică pe anul viitor numai celor cari au plătit înainte!), — pe de altă parte rugăm pe toți câți ne sunt binevoitori să facă cea mai întinsă propagandă pentru lăptirea «Tribunei», ca astfel să nu fie sat, ba chiar știutor de carte român care să nu albă în casa sa «Tribuna».

Cei cari se hotărâse să aboneze, să trimită prețul înainte de sărbători; să facă aceasta îndeosebi noii abonenți, ca astfel să avem vreme a tipări adresele și a regula trimiterea foil. Mai târziu, după anul nou, e mare adică îmbulzeala și cei cari n'au grăbit, pot să sufere neajunsuri numai din pricină că au tot amânat cu trimiterea banilor.

Vechii abonenți să lipească pe mandatul postal fășia cu numele și numărul adresei.

ADMINISTRAȚIA
ZIARULUI „TRIBUNA“.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 31 Decembrie 1904.

— M. Sa Regina României și-a serbat Joi a 61-a aniversare dela naștere.

AA. LL. RR. Principii Carol, Elisabeta și Maria, au luat dejunul la Palatul Regal.

Di Președinte al consiliului D. Sturdza a prezentat M. S. Reginei felicitări în numele guvernului.

M. S. Regina a primit număroase telegrame de felicitare din toată țeara și din străinătate.

În registrele dela Palat s'au înscris un foarte mare număr de persoane.

Orașul a fost pavozat cu drapele naționale.

— Descreșterea populației în Franța. O statistică nouă arată că în 1903 nașterile în Franța au fost cu 1.800.000 mai puțin de cât în 1902. În același an Germania avea un excedent de 900.000 nașteri.

În raport cu celelalte state mari ale Europei, Franța e în minoritate simțitoare în ceea ce privește nașterile. Astfel socotind pe 10.000 de locuitori, Franța a avut un excedent numai de 23 nașteri; pe când: Germania un excedent de 153 nașteri, Austria de 125, Belgia de 116, Anglia de 119, Olanda de 153, Italia de 109, Norvegia de 150, Suedia de 108.

— Apel! Inițiativa luată de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, de a pune obiceiul *felicitărilor de Anul-Nou* în serviciul culturii noastre naționale, întimpinând consimțământul general al publicului român, — venim acum, în preseara unei noue aniversări, a adresa către toți iubitorii culturii poporului român din această țeară, un călduros apel, ca să participe și de astă-dată la rescumpărarea felicitărilor de Anul-Nou în favorul *Museului istoric și etnografic* al Românilor din regatul ungar.

Consemnarea rescumpărărilor de felicitări se va publica și în anul acesta atât în ziare, cât și în o mică edițiune ocazională, care pe ziua A-

nului-Nou se va trimite tuturor aceluia, cari vor contribui sub acest titlu la Fondul Muzeului.

Prin aceasta vom conserva pe deplin părțile frumoase ale obiceiului felicitărilor de Anul-Nou, întâlnindu-ne și unindu-ne cu toții cu ocaziunea noii aniversări la un act de nobilă însuflețire pentru înaintarea culturală a neamului nostru.

Fiind terminat splendidul palat al Muzeului istoric și etnografic ridicat de „Asociațiunea“ noastră în Sibiu, și având a-l înzestra acum în mod demn și a-l inaugura încă în decursul anului 1905, — sperăm că apelul nostru va fi întimpinat de astă-dată în toate cercurile preocupate de înaintarea culturală a poporului nostru, cu bunăvoință și însuflețire îndoită, ca și pe această cale să se dea Asociațiunii noastre posibilitatea de a realiza în condițiuni cât mai demne o veche dorință a obștei românești. *Sibiu*, 22 Dec. 1905. *Comitetul central* al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“.

— **Apel.** Apropiindu-se anul nou, ocazia neplăcută a schimbului de bilete de felicitare, o deprindere fără rost și împreună cu multe neplăceri, apelăm la publicul nostru cult și de astă-dată rugându-l, ca în locul felicitărilor de formalitate obiceiuite la anul nou, să binevoiască a-și aduce aminte de fil neamului, cari se luptă cu greutățile existenței la munca grea a învățării de carte și să contribuie cu câte o sumă modestă pentru masa studenților români din Brașov.

Donațiunile făcute se vor aduce îndată la cunoștința publicului ear școlari săraci beneficiați nu vor înceta a se ruga zilnic la masa studenților noștri pentru generoșii lor binefăcători zicând:

„Ear pe binefăcătorii mesei acesteia vii și morți, pomenește-ți Doamne întru împărăția Ta! Amin!“

Brașov, în 12/28 Decembrie 1904.

Pentru Administrația mesei studenților români din Brașov *Virgil Onișu*, director gimnazial.

— **Invitare la Producțiunea Teatrală** ce se va aranja în 8 Ianuarie st. n. 1905 (a doua zi de Crăciun) în sala școlii române gr.-ort. din Sibieni. Sibieni (Alvincz) 22 Decembrie 1904. *Comitetul aranjator*. Inceputul precis la 7 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. Suprasolviri să primesc cu mulțămă și să vor cuita public Venitul curat e destinat în favorul școlii.

Program: 1. Bocoavna n'a învățat și umblă la înșurat sau Vlăduțul mamei comedie într'un act de Ioan Lupescu. Persoanele: Vlăduțul mamei, școlar de sat Ifini Sbârciog, bătrân pădurar Costică Simescu, tinăr boier Sevasta, mama lui Vlăduț Smarandita, fiica lui Ifini. 2. „Despre școală“ trilog de M. Drăean 3. „Despre buna înțelegere“ trilog de M. Drăgan 4. „Despre procese“ trilog de M. Drăgan predate de copiii de școală. 5. Herșcu Boccegiul de V, Alexandri. Dans.

— **Emigrarea în Statele-Unite.** Oficiul statistic din New-York a publicat statistica referitoare la emigrările din Europa. După această până în 1 Decembrie 1904 au sosit în Statele-Unite 812.870 de emigranți, și e probabil că până la finea anului să se urce numărul lor până la 857 mii, câți au intrat și în anul trecut pe pământul Statelor-Unite. Din cei emigrați până acuma sunt 550.000 bărbați; numărul celor cari nu știu scrie și ceti sunt 168.000. Cei mai mulți au sosit în Statele-Unite prin portul New-York. În privința emigrărilor Italia stă în primul rând cu 193.296 de emigranți, după ea vine Austria și Ungaria cu 177.000, Rusia 145.000; Irlanda cu 87.000 de emigranți. Din Germania numai 96 de mii au emigrat în Statele-Unite.

— **Romanul unei princese.** Se scrie din Berlin, că între darurile pe cari le-a primit de Crăciun împăratul Wilhelm dela rudenii, era și o carte tipărită pe hârtie frumoasă japoneză. Titlul cărții e „Pădurea“, autoarea sub pseudonimul F. Hugin — cea mai tinără cumnată a împăratului Germaniei princesa Teodora Holstein — Schleswig, ale cărei talente literare sunt cunoscute.

Se zice că împăratul n'ar fi fost chiar încântat de carte, dar — cum se obiectează în mod hazliu — preferă ca o princesă să scrie romane decât să le facă.

— **Terorismul din Belgrad.** Se telegrafează din Belgrad că poliția a asediat redacția și tipografia *Narodni List* și *Oppoziția*, și toți numerii s'au confiscat zi de zi. Nu dă voie nimăruii să iasă din tipografie și personalul e înarmat fiindcă se teme de atacul polițiștilor. Pe deputatul *Matico*, când a voit să intre alaltăeri în tipografie un giandarm l'a oprit cu revolverul. Eri a fost interpelare în Scupcină asupra acestei chestii. Locuitorii sunt indignați pentru purtarea poliției de oare-ce e evident că stau sub influența oficerilor conspirați. Chestia poate ajunge la o conspirație sângeroasă. *Velickovics*, redactorul *Oppoziției* refugiat în Zimony a refuzat provocarea căpitanului Milanovics sub motiv că a luat parte la regicid, și-a călcat jurământul, așa dară nu e abt de duel. Secundanții lui Velickovics au fost doi oficeri, cei cari au fost condamnați pentru conspirația din Nis. *Velickovics* a mai declarat că dacă e silit să dueleze o va face aceasta numai pe teritoriu ungar, unde legile sunt mai puțin aspre în chestii de duel.

— **Chestia contesei Montignoso.** Se vestește din Salzburg, că părinții contesei Montignoso au primit în 29 Decembrie prima scrisoare pe care contesa le-a trimis-o din Florenza. Contesa își asigură părinții, că deja se simte perfect liniștită și-și exprimă dorința de a-și vedea cât de curind mama. Marea princesă de Toscana Alice, i a promis, că se va da întâlnire în castelul W. stegg lângă lacul Boden. Dorința contesei ca să-și revadă mama în Florenza nu i-se poate satisface de oare-ce marea princesă ca soția fostului suveran al Toscanei, nu voiește să meargă în Florenza. Intrevederea mamei cu fiica se va întâmpla în luna Februarie.

— **Leopold Wölfling.** Din Zürich se scrie: Pe când toată lumea vorbește de contesa Montignoso, Leopold Wölfling duce o viață retrasă și liniștită în Zug, un orașel din Elveția, și caută să-și câștige dreptul de cetățean Elvețian. Fostul principe e în pertractarea acestei chestii cu consiliul de stat. Cu contesa Montignoso în timpul din urmă a întrerupt ori-ce comunicație.

— **Aparat telegrafic nou.** Din New-York se scrie despre o importantă inovație tehnică, prin care se schimbă întreg sistemul telegrafic de acuma. Invenția constă din combinația telegrafului și a mașinei de scris, și transmiterea precum și primirea telegramelor se face prin mașina de scris. Acest aparat e mai practic ca cel vechi, deoarece ce se poate manua aproape fără nici o pregătire și nu se pot strecura greșeli ca până acuma. Aparatul e atât de simplu în cât și un copil poate lua în primire telegramele sosite la stație, nu trebuie decât se ia de pe mașină hârtiile scrise. Inventatorul acestui aparat e un agent dela „Westen Union Telegraph Company“, și e convins că invenția lui va reduce numărul personalului de telegraf la jumătate.

— **Insomnia exchisă** dacă veți purta crucea după electro-magnetică, inventată de domnul Müller Albert (Budapesta, V. Vadasz u. 42 K. după-cum aduce dovadă și următoarea epistolă: Prea stimate domnule Müller! Scurt timp înainte de aceasta am comandat dela d-ta o cruce electro magnetică R. B. Nr. 86967 pentru cumnatul meu, asupra căruia a avut o astfel de influență, încât după întrebuițarea ei numai de câte-va zile bolnavul s'a simțit mult mai ușurat, respirațiunea lui s'a îmbunătățit ear insomnia i-a trecut cu totul. Văzând influența binefăcătoare a crucei d-tale te rog a trimite atât pentru mine cât și pentru soția mea, câte o astfel de cruce. *Suderfalva*, cu distinsă stimă: *Schrei Mátyas*.

— **Atragem atențiunea binevoitoare a p. t. public de dame** asupra inseratului diui *Hauer Lajos* farmacist în ARAD (Pécskai-út).

— **Atragem atențiunea onoratului public** asupra inseratului Altmann Ede.

— **Atragem atențiunea on. public** asupra anușului lui *Igaz Sándor*.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor evalificat de școale medii p. studiul igienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrassy Nr. 22, etagiul I., vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de fălci. Dantură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări cu cement, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice curat. Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de porcelan și aur conform indicațiunilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și mobilă, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dinți și dantură întregă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

PARTEA LITERARĂ.

Alexandri

15

și

Românii din Bucovina

— Material biografic —

(Urmare și fine).

V.

„O carte de un merit științific ca aceasta este în ochii noștri o faptă patriotică, mult mai mare, mai folositoare și mai laudaveră de cât sute de cuvântări politice, pamflete și articole de fund, în care am absorbit mai tot spiritul și toate puterile claselor inteligente ale poporului român de peste hotare“, scrie învățatul bucovinean, iscăbind prin o asemenea recomandare sentința de moarte artificialității și aberațiilor pumnulene.

Către aceasta nouă societate Alexandri se simți tot mai mult atras, căci direcția pentru care muncise el aproape trei decenii, direcția populară, își găsisse interpretul ei științific în capul Junimei. Din potrivă limba Bucovinenilor începea să-i placă tot mai puțin, găsia adese-ori că e o „stropșitură“. Iritat mai ales de faptul că dl Sbiera în textele ce trimitea spre publicare, îi scrie lui Hurmuzachi:

„Dacă Foaia Societății ține ca să mă aibă de colaborator, pretind ca să mă primească cu defectele mele de stil și de limbă, iar nu să mă ciuntească din cap până în picioare și să-mi schimbe cuvintele... De este Foaia societății o publicație serioasă, îi dau mâna cu frăție; iar dacă această foaie are de gând... a propaga Pumnulismul cu lepturism l eu unul mă despart de ea ca de o nevastă care-și pierde cărarușă“.

Și s'a despărțit. Dl Sbiera, supărat și d-sa pe „genialul și blândul Alexandri“, și-a dat demisia din calitatea sa de director, iar foaia a apus pentru totdeauna. În schimb poetul s'a înrolat sub noua flamură din Iași, rămânând aici până la sfârșit, harnic, vesel și pururea sfătuitor, cum ne-o dovedește așa pe elocvent vasta sa corespondență cu dl I. Negruzzi.

Il. Chendi.

ECONOMIE.

Arad, 31 Decembrie st. n.

Sărăcia și avuția.

disertațiune cetită în adunarea generală a reuniunii învățătorilor români din Siria la 16/29 August 1904.

(Urmare și fine).

Vremile arată pentru activitatea omenescă diferite perioade, așa la noi în țară, anii 1840 — 50 au fost a redeșteptării generale și a organizării pe baze moderne sociale. Anii 1860—90, au fost pentru cultura intelectuală, a școlarizării, civilizației și culturii generale. Acestea au cerut jertfe enorme de bani dela popoară. Anii de acum dela 1900 sunt mai mult o reacțiune a activității exagerate din 1860—1890 și a experienței, ce sumedenia de avere costă viața civilisată. Se poate numi era de acum și era unei revolte sociale și a schimbării sociale într-ale economiei și industriei tehnice.

Se dovedește acum, că conducătorii din trecut, celor materiale nu le-au dat destulă atențiune, căci precum am zis mai sus, prin înmulțirea omenimei, parte prin recerintele potențate moderne a traiului, grija pentru cele materiale a crescut în toată Europa și socialismul nu numai din pasiuni și cu seduceri a pornit și nu este a se considera de trecător, ci el este o întrebare, ce cere răspuns, ce este a se face cu omul sărac, cu muncitorul de rând, ca să nu rămână fără cele trebuincioase.

1) Familia Sbiera, articolul: Cauzele apunerii Foii societății p. 233.

Lucru și ocupațiune trebuie dat, ocaziune că prin lucru să-și poată câștiga ale vieții. O întocmeală astfel a societății omenesci, că nici o clasă a ei se nu ducă lipsă. Conducătorii deci, prin grai viu, prin ziaristică și cărți, prin prelegeri populare și prin reuniuni cu scop economic-industrial și comercial, se nizească a lumina poporul spre al face capabil de câștig. Are datorința al înzăstră cu mijloace ajutătoare de a putea întreprinde o economizare mai rațională, mai mijlocind și posibilitatea de a dispune de pământ și sămânță, prin împrumuturi oneste dela privați și societăți. Mai departe ai îmbărbăta la îmbrățișarea industriei, care este prelucrarea materialului brut în obiecte de folos și de valoare înzăcită și insuțită. Apoi la grădinărit, unde mai mult lucru și trudă trebuie decât capital; la prăsirea de vite, la a cărui început modest nu-i trebuie capital însămnat.

Pe când conducătorii poporului mijlocesc a prinde rădăcinii acestea; continu le ține naintea ochilor însămnătatea lucrului și valoarea lui, unica avere de ce dispune omul sărac și prin ce se poate ajuta.

Scrietorul economist Zachar zice: Poporul român din vechime, vârtutea și curajul îl exprimă cu un cuvânt, pentru-că în lipsa pentru existență, efectul la ambele e tot acela. Unul înseamnă puterea sufletească-morală, altul puterea trupească. Vârtutea cea mai mare este învingerea intelectului nostru. Este de regretat că omul mai târziu învață principiul jertfirei de sine, ca să supună acum plăcerile prezentului, pentru bunătățile viitorului. Adevărat că în prezent mulțimea suride la aceste idei, dar tesa acesta totu-și sustă, pentru-că nu este alt mediu în mâna omului, de a se ferici.

Societatea cultă, având a da și exemple poporului, greșește când își permite o viață costășitoare, luând de model pe o fracțiune a ei, care nu are la spate masa poporului său. Societatea care ține a da întru toate esemplul bun poporului, trebuie să știe, că poporul nu se uită cu ochi bun la cheltuelile lucșuoase, mai ales a celor-ce poartă diregătorii și a celor-ce trăiesc nemijlocit dela popor, dar' nici nu se recomandă viață costășitoare, ce trece agoni-seala, precum se îndegetează aici mai sus.

Inchiam cu cuvinte valorosului bărbat G. Chitin, publicate în albumul macedo-român: „Iubesc și admir geniul și talentul, nu mă închin decât vârtuții.“

Arad, August 1904

George Purcariu,
contabil consist.

ANUNȚ!

Avem onoare a aduce la cunoștință onor. public, că institutul „Mehadia“ cassă de păstrare societate pe acții, și-a început activitatea în Mehadia la 7 Decemre 1904 st. n. sub conducerea domnilor membrii din direcțiune: Constantin Burdea cav. al ord. Francisc Iosif, președintele Comunității de avere a fostului regiment conf. romano-banatic Nr. 13 din Caransebeș, Péczely Géza prim pretor al orașului Orșova, George Tatucu preot gr. or. român, în lablanita, Eftimie Căpușa proprietar în Mehadia, Carol Schwab comerciant în Caransebeș și Ioan Popoviciu ca director executiv în Mehadia.

Fiind în plăcuta poziție a publica acest anunț, ne luăm voe a comunica, că institutul „Mehadia“ escomtează cambii provăzute cu 2, eventual cu mai multe subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni cu 8%, acordă împrumuturi cambiale, cu acoperire ipotecară cu 7—9% — și primește depunerii spre fructificare cu 6%.

476

Direcțiunea.

Felurimii.

Muzica și fearele salbatice. În grădina zoologică din New-York s'au făcut experiențe, spre a se studia efectul produs de muzică asupra diferitelor animale.

Pentru acest scop un șef de orchestră a dat un concert.

Dela primele note, lacrimi mari au curs din ochii lui Basile, marele elefant al grădinei. Leii, cari mâncau tocmai atunci, parcă mâncau cu mai multă plăcere.

Lupii ascultau cu pleoapele închise, și cu fundată într'un extas adînc. Urșii, cerbil și câprioarele au început să joace.

Când orchestra a tăcut, toate animalele s'au sculat în picioare și au început să urle.

Era, vădit, felul lor de a striga: încăodată!

POSTA REDACȚIEI.

Mai multora cari au comandat „Românii din statul ungar“ de Russu Șirianu: Să aveți răbdare, îndată ce sosește noul transport, vi se va trimite. Nu stă în putință noastră să accelerăm transportul pe căile ferate maghiare. E adică o lună de când din București am fost avisați de trimiterea cărților și suntem în așteptare și noi.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

C. M. Togyér. Sunteți achitat.

Bibliografie.

A apărut de Dr. Augustin Bunea canonic metrop. r. Metropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa schiță biografică, Blaj 1890, broșură de 41 pag. 20 fil. + 10 fil. porto postal.

2. Cestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite, Blaj 1893. Partea I. 269 pag. 8° scrisă de Dr. Alexandru Grama, costă 1 cor. 40 fileri. Partea II. 400 pag. 8° scrisă de Dr. Augustin Bunea, costă 2 cor.

3. Episcopul Ioan Inocențiu Micu-Klein, (1728—1751) Blaj 8° mare, 422+XVI pag. Costă 4 cor., (pentru România 5 lei).

4. Istoria scurtă a bisericii rom. unite cu Roma, în Schematismul arhidiecezei de A.-Iulia și Făgăraș pe a 1900, costă 8 cor.

5. Statistica Românilor din Transilvania în anul 1750 făcută de vicarul episcopesc Petru Aron, Sibiu 1901, costă 1 cor., + 10 fil., porto postal.

6. Vechile episcopii românești: a Vadului, Geoagiuului, Silvașului și Belgradului, Blaj 1903 8° 162 pag. Prețul 2 sor., 50 fil., (pentru România 3 lei).

7. Episcopii P. P. Aron și Dionisiu Novacovici, sau istoria Românilor transilvăneni dela 1751 până la 1764, Blaj 1902. Prețul 4 cor. 50 fileri (pentru România 5 lei).

8. Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse. Prețul 5 cor., (pentru România 6 lei).

Aceste cărți să pot procura dela tipografia semin. din Blaj (Balázsfalva) ori dela autorul spendându-se banii înainte, — ori contra rambursă.

A apărut și se poate comanda la librăria diecezană din Caransebeș, Carte de rugăciuni și Cântări bisericești. Intocmită cu binecuvântarea Prea Sântiei Sale Domnul Episcop diecezan Nicolae Popea de Dr. Petru Barbu.

CUPRINSUL:

Datorințele vieții religioase-morale ale creștinului drept credincios	1—12
Rugăciunile dimineții	13—22
Rugăciunile santei Liturgii	28—56
Rugăciuni la sânta Mărturisire	57—64
Rugăciuni la sânta Cuminecătura, ...	65—70
Rugăciunile mesei	71—76
Rugăciunile Vecernei	77—82
Rugăciunile spre somn	83—86
Felurite rugăciuni	87—96

Cântări bisericești: Polielul, Troparele invierii pe glas 5, Treptele, Cântarea Născătoarei de Dumnezeu, Laudele, Troparele și condacele invierii pe 8 glasuri, Troparele și condacele unor sărbători mari, Irmoasele, Picesnele, Cătavasiile Bunevestiri . . . . . 97—144

Căntece de stea și colinde. . . . . 145—160

Prețul: Cartea broșată 50 fil., legată, 60 s'au 80 fil., tipărită pe hârtie foarte fină, broșată: 1 cor., legată: 3—20 cor.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Ștrianu Cor.	2.— plus 10 fl. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula	1.— „ 5 „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor.	0.40 „ 5 „
„Școlarul declamator“	„ 0.50 „ 5 „
„Vatra părăsită“ I. Slavici	„ 1.50 „ 10 „
„Stropi de roană“	„ 1.— „ 10 „
„Aur“ Const. Hodoș	„ 1.50 „ 10 „
„Telegrama“ farză în 3 acte	„ 0.30 „ 3 „
„Calendarul“ dieceșei aradane	„ 0.40 „ 10 „
„Carmen Sylva“ de Vojen	„ 1.— „ 5 „

A apărut:

„12 cântece de școală“ pentru 2 și 3 voci de T. Popovici. Prețul fiecărui caet 50 fl., plus 10 filerți porto. *Cântările liturgice* pentru 3 voci de copii sau bărbați; legătură de lux; prețul 3 cor. plus 20 fil porto. Editura Librăriei arhidieceșese din Sibiu (Nagyszeben).

Cuprinsul: Căetul I, pentru 2 și 3 egale. 1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrurile frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior zdravăn. 9. Eu mă duc codrul rămâne. 10. Imn ocașional. 11. Patru păștori. 12. Cântec la sf. Nicolae.

Căetul II: Cântece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. În cireșar. 3. Cântece de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vânătoresc. 6. Astăzi sicriul.

Cântece pe trei voci: 7. Strugurel bătut de peatră. 8. Cucule peană galbenă. 9. Vivat țeara mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora oștilor. 12. Colindă.

O calfă cu praxă de 7 ani în branșele de *specerai, ferărie* și *Testile* posedă limbile: Germană, Română și Maghiară, și caută un post la o casă *onestă*, cei interesați să se adreseze la Red. acestei foi.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor-proprietar: George Nichin.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Nou atelier de lăcătușerie

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că sub Nr. 17 de pe piața Libertății în Arad în casa d-lui Dr. Schvartz Jenő am deschis un

atelier de lăcătușerie

Primesc ori-ce lucrări aparținătoare în branșa aceasta pe lângă prețuri culante. Rugând spriginul On. public rămân cu perfectă stimă

Schwitzer Dezó

măestru lăcătuș. 432

Arad, Piața Libertății 17.

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. t. public, că dela 1 Dec. a. c., *toate mărfurile se vor vinde pentru un preț general*, și în fiecare cas acord rabat separat. Cu deosebită stimă: 441

NADLER LAJOS

— Magazin de trusouri pentru bărbați și dame. —
ARAD, Piața Andrassy Nr. 16.
Telefon 651.

— Înainte de a Vă procura cadourile de Anul nou, faceți încercare la cunoscutul juvalier de bun renume *Kun József*, unde pe lângă prețuri extrem de moderate aflați un foarte bogat magazin de tot felul de juvare, brilante și diamante, ciasornice de Svițera Precision și argintării de lux. Obiectele de aur sunt pregătiri proprii și astfel în preț cu mult mai ieftine, iar în privința executării întrec pe cele din străinătate. Atelier și prăvălie Piața Andrassy Nr. 17. Palatul Reinhart. Magazin mare de ochelari. 469

Primul atelier din Arad, pentru repararea de ciasornice și bijuterii. Nr. Telefonului 63.

Cărbuni de peatră

de Petroșeni pentru Salon.

Briquette de cărbuni rotunzi de Tata.

Briquette de cărbuni

„ILSE“

de Prusia 448

cel mai ideal material de încălzit.

Se capătă pentru prețurile cele mai culante cu transport la

RÖTH JÓZSEF

— întreprindere de transport de mobile. —
ARAD, Eötvös-utca 3. sz.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386. Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în *ferării pentru mobile și edificii*, *cupatoare de fer de Nadrág și Meiding de primul rang* *Mașine* (sparherl) *pentru bucătării de Olanda* elegante, specialități pentru economia de casă, *dulapuri pentru gheață*.

Arme Ferlah și Piper, puște pentru vânători: Mopopol de vânzare a *coaselor de oțel Barabás Béla* și a pompelor de stropit contra nenorosporei pe lângă o garanță de 10 ani, Instrumente de verit etc.

Foarfece engleze, Solingene veritabile, *penținuri și briciuri*.

Deposit exclusiv „AHOI“

Pe seama ținuturilor sud-ungare unicul deposit al lustrului de argint: **VENUS** pentru cupatoare.

Comandele de provincie se efectueșc pentru prețurile ieftine de zi.

Mare câștig la cumpărări.

Nu e bazar, a căru! mărfuri s'ar putea asemui cu mărfurile

Bazarului de concurență

devenit renumit în urma prețurilor eștine. Se pot capăta pentru

Bărbați	cămeși tricot de iarnă pantaloni tricot, ciorapi de iarnă, mănuși cușme.	Dame	cămăși și pantaloni tricot, ciorapi de iarnă, ghețe de postav	Copii	haine tricote, căciule de Berlin, cepe, mănuși ciorapi de iarnă, ghiozdane.
----------------	--	-------------	---	--------------	---

Cămeși pentru bărbați și dame, gulere, manșete, fuste, bluze, corsete, mănuși de piele, șurțe empire batiste, năfrâmi, ploiere etc.

477 **Obiecte de lux din argint de China, Prețuri de ocașie**

Obiecte frumoase de porcelan 7 și 15 cr. bucata.

Jucării pentru copii și obiecte de lux, despărțământ special cu prețuri de 7 și 15 cr., geante dela 80 cr., geante cu harmonică dela 2 fl. 50 cr. Bastoane, tabatiere, pungți, perii de haine, dinți, pěr; peptene, ace de pěr, recuisite de mâncare dela 15 cr., săpunuri și parfumuri de I-a cal. Ghiozdane, berete p. bărbați și copii, cadre, albumuri p. 100 ilustrate de la 4 cr., lavoare de tinichea dela 30 cr. se capătă în

Bazarul de concurență de lângă teatru

— Vis-à-vis de statuia libertății —

Grijiți de firmă.

REICH EL.

Igaz Sándor

389

ciasornicar și giuvaergiu.

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

ur și argint călcat cumpără p. prețul
și mai mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint.

CIOBAN și NADRA

măestru zidar diplomat.

ARAD, Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștința p.
public ziditor, că sub firma de mai sus
m deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidit
anume: zidiri noi, transformări de zidiri
vechi, construirea de frontispicii cu materie
ri fără materie atât în loc cât și în pro-
vincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construiți de planuri, facer
e bunget pentru prețuri foarte ieftine.

Cu toată stima:

CIOBAN și NADRA.

Atențiune !

Am onoare a atrage atențiunea onoratului public,
că înainte de a se prevedea cu lucruri de crăciun să
face o încercare la

Moskovitz Izidor

unde să capătă haine pentru bărbați, băeți și copii cu
prețuri foarte reduse.

Rog prin urmare pre onorații cumpărători, precum
și pre onoratul public, să nu întrelase această ocaziune
ci să se convingă în persoană. Răzimat pe vechiul re-
nume îmi iau voie a mai atrage atențiunea onoratului
public și asupra împrejurării, că cumpărând la mine
face economie de cel puțin 25 %

Recomandând cele de sus în atențiunea bine-
voitoare a onoratului public, și implorând sprijinul
binevoitor al onoratului public, rămân cu

deosebită stimă

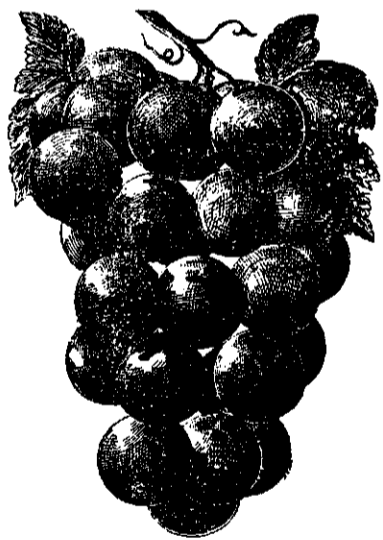
Moskovitz Izidor

ARAD, Andrassy-tér 8. sz visa-vis de biserica
minorităților.

Serviciu prompt!

Rog a fi cu băgare
de samă la firmă.

Cele mai ieftine și mai bune mlădițe de vie.

Mlădițele se prind de minune.

Mlădițele se prind de minune.

din soiurile de Rizling, Riparia, por-
talison, Furmint, Slancamen, Kövidin
Burgundia, Kadarka, Chasles. etc.

La **RENARD JÁNOS, Nagyösz (Torontl.-m.)**

Preț curent gratuit.

454

Furnisez acasă:

Cărbuni de peatră de Salgó-
Tarján pentru 1 fl. 70 cr.

Cărbuni de lemn de fag pentru
2 fl. 20 cr.

Lemne de foc mărunțite pentru
1 fl. Câte o sută kilograme.

Comandele sunt a se adresa lui:

ALTMANN EDE

— neguțator de specialități. —

Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

La cumpărare de 500 kgr. ofertă special.

La Kilenyi C. și C-nie

ARAD,

— Piața Andrassy Nr. 20, Palatul Fischer —
la „Globul albastru“.

Toate stofele de haine pentru dame se vând cu începere dela

28 Novembre

pentru preț mai mic de cât de fabrică.

439

■ ■ ■ **Ocaziune rară!** ■ ■ ■

Stofele se vând pentru toate prețurile acceptabile.

Ocaziunea de a cumpăra foarte ieftin

stofe de haine pentru dame.

Nou magazin de mobile în Aad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința n. o. public, că azi am deschis în Arad **un magazin de mobile** sub firma improcolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiala magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulație suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor n. o. public pe deplin.

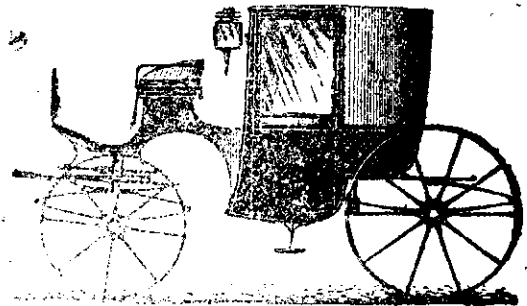
Când mi iau voia a recomananda noua mea întreprindere prețiosului sprigin al n. o. public, promit că voi nisui să binemerit de încrederea binevoitoare a n. o. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfa indigenă de calitate inexceptionabile.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.

măestru tapersier.

Kováts és Thomay

fauri.

ARAD, Kossuth-utca 3 szám.

P. T.

Avem onoare a ne recomanda în prețiosul D-voastră sprijin prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsuri.

După experiențele câștigate 7 ani dearândul în fabrica de echipaje imp. reg. de curte a Fraților Klber suntem în plăcuta pozițiune de a corespunde și celor mai extreme pretensiuni.

Fabricăm echipaje noi conform comandel primim reparări pentru prețuri estine și culante.

Trăsuri gata în deposit.

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă.

Kováts és Thomay

fauri.

345

Condițiunea principală a

FRUMȘETEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ekr în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul HAUER LAJOS.

ARAD, Pécskai-ut.

287

Primul institut de artă sud-ungar pentru ———
— zidirea de altare, de sculptură și de aurit.

Temesvár-Józsefváros, vis-à-vis de claustru.

Atrag atențiunea prez onoratei preoțimi și a d-lor curatori supremi bisericesti, că în atelierul meu pregătesc iconostase noi, altare, scaune episcopesti și alte aranjamente complete bisericesti. Pe iconostas pictez nouă iconi de artă, afară de aceea auresc și vâpsesc din nou iconostase vechi. Primesc și vâpsitul de biserică. Trimit schițe de pian gratuit. La dorință călătoresc la fața locului pe speșele mele. Recomand icoanenele mele de relief, peatră masivă cu vâpșeală polichromică, statue sante dela 60—180 cm. mărim. *Madonna de Lourdes*, *Inima Mariet de 9 ani bogat aurite cu vâpșeală polichromică*.

De present se pregătește pe seama bisericii din Kesz-Mare: *Inima sfântă a lui Iisus și Madona de Lourdes* în înălțime de 160 cm.

De serviciu prompt și echitabil îngrijește:

140—51

NAGY NEP. JÁNOS

Temesvár-Jozsefváros, Bonnaz-utca 6 sz. (casa proprie).